

კოლეკილი

ქართულ მწერლობაში

ტომი I

გამომცემლობა „ჯეოპრინტი“
თბილისი 2015

დიმიტრი
მელვინეთს-უცესოვი
(მელვინეთს-უცესიშვილი)

1815 - 1878

კატა აწონა.

კამკია თრს მოქმეებაში
სრული,

თნულება
დიმიტრი მელვინეთს-უცესოვისა.

მომქმედნი პირნი:

ყაზარ ბაღდასარიჩ ნუნკიოვი, მოქალაქე.

ლალუა, იმისი ცოლი.

თალაღა, ლალუას მეგობარი, მეზობლის ქალი.

სისო ფარსადანიჩი, მოქალაქე, ყაზარას დუშე-პრიკაშჩიკი.

ანდრია ბერიკაშვილი, გლეხი.

სიმონა, თავადის მოსამსახურე.

მიხაკა, ბაყლის შეგირდი.

ხანუმა

ყაზარას დები.

მაქთალინა

ნონე მირონიჩი, მოქალაქე პაჩოტნი გრაჟდანი.

ჩინოვნიკი, კვარტალნი და დეს[ე]ტნიკები.

მოქმედება საქართველოს უზდის ქალაქში.

კამედია

კატა ანონა.

ორს მოქმედებაში წარმოსდგება.

მოქმედება პირველი.

სცენა წარმოადგენს: ოთახია პატარა ალიზისა სუფთა, გალესილი, ერთ მხარეს ძველი დივანი დგა და ორი ძველი სკამები, დივანთან დიდი ფულის ზანდუკი რკინა გადაკრული, მეორე მხარეს ტახტია ზედ ქეჩა ხალიჩა დაგებული და მუთაქა ძევს, ტახტის ბოლოს ლომბერნის სტოლზედ სანერკალამი და ქალაღდი აწყვია, კუნჭულთან თიხის ლიტრა დგა, და ტახტქვეშ სასწორია საწონებით.

გამოსვლა 1.

ლალუა გვის ტახტსა, შემოვა ყაზარა წონოლა ქუდით, კალოშებითა ძველი პალტო ასხია მაუდის კაბაზე.

ყაზარა და ლალუა.

ყაზარა.

ლალო რას შვრები მაგას? ღმერთი არ არის შენში? ხომ გაცვდა ეგ ქეჩა თავათ გაცვეთილია, კიდევ უნდა გაცვითო? ცოცხიც ხომ გაცვდება ეგეც ძლივს მიშოვნია, თითო ცოცხი კაპიკათ არის რად გინდა ჩემი ზარალი?

ლალუა.

რათ ჯავრობ, მაშ ნაგავში ხომ ვერ ვიქნებით?

ყაზარა.

ვა! როგორ არ გავჯავრდე! გეუბნები ერთი ცოცხი კაპიკათ არის მეთქი ღმერთი არა გნამს? (წუნუნებს გულხელდაკრეფილი.) ვინ მომცა იმდონი ფული, რომ ცოცხი ვიყიდო ხოლმე, ხომ მხედამ ჩექმა არ მაცვია, მეც ოჯახის შვილი ვარ მოქალაქე, ბაზარში რომ მხედამენ, მითხრამენ ყაზარ ბალ-

დასარიჩ კოლოშები რათ გაცვია. მე ვეუბნები ჩექმას ვერ ვი-
ცომ ფეხები მტკივა, აბა სადა მტკივა ნახე აბა. –

(აჩვენებს ფეხებს დაგლეჯილი წინდები აცვია მატყლი-
სა.)

მაშ რა უთხრა რომ ასე არ მოვატყუილო? არა მე შენ
ვერ გიყურებ გამეცალე მეთქი შენ სულ ჩემ ზარალში ხარ.

(წაართმევს ცოცხს შეაგდებს ტახტქვეშ, მოიხსნის პალ-
ტოს.)

ლალუა.

ვაი ჩემი ბრალი, რომ შენ ხელში სულ წვითა და დაგვით
გამიტარებია ჩემი სიცოცხლე ოცი წელიწადი მეტი. შე პირ-
შაო, კარგი ვერ ჩამიცომს, მუცელი ვერ გამოიძღვია, მტვერშიაც
უნდა ვიყო? ახარ მეც ოჯახის შვილი ვარ, ღმერთი შენში არ
არის, მე ღმერთიცა მნამს და ხატიც. (ინერს პიჯვარს.) მეღაი
ასტუაც,⁸² ღმერთო დამიფარე.

ყაზარა.

(პიჯვარს ინერს.) ტერ ასტუან, ტერ ასტუან,⁸³ ღმერთო
შემიწყალე ამისთანა იქნება?! ეს ჩემი ცოლი სულ ფუსფუსებს,
ფუსფუსებს, საქმე რომ გამოელევა ცოცხს მივარდება, აბა აქ
რა მტვერია?

(დაჰკრამს ხელს ქეჩას მტვერს შეუბერამს. შემოვა ან-
დრია, ლალუა გავა.)

გამოსვლა 2.

ყაზარა და ანდრია.

ანდრია.

82 [სომხ.] – შემინწყალე, ღმერთო.

83 [სომხ.] – უფალო ღმერთო, უფალო ღმერთო.

ისევ შენთან მოვედი მეტი ღონე არა მაქვს, ნათქვამია შეჩვეული ჭირი სჯობია შეუჩვეველს ლხინსაო. – შენ უნდა გამიმართო ხელი ერთი თუმანი მასესხო, ხარჯსა მთხოვენ იასაული შინ მადგა ლამის ცოლ-შვილი დამინიოკონ, სარგებელი რაც გინდა გამომართვი ოღონდ ეხლა ცარიელს ნუ გამისტუმრებ, ღმერთ ენდე რითაც იქნება შენს ვალს გადავიხდი.

ყაზარა.

აკი გითხარ ჩემო მეგობარო, ნუ დაჰკარგამ ძველსა გზასა, ნურცა ძველსა მეგობარსა მეთქი, ჩემის-მეტი შენ ვინ გენდობა ვინ იცის შენი ყადრი, ჩემსავით შენ ვინ გიცნობს, დამიჯერე მეთქი გეუბნები, ჩემი ორი კოდი პური სარგებელი გერჩიოს თუმანზე სხვებისას, მე უფრო იოლათ წაგიღებ.

ანდრია.

შენმა აშენებამ რაც შენ მე არა შემანიორა, განა არ მიცდინხარ, მაგრამ გაჭირებას რა გაეწყობა, ვადაზედ რომ არ მოგცე, ერთი ორათ დამანერ თამასუქი გამომიცვალე ან ჩემი ფული მამეციო, ყელში წამიჭერ მაშინვე მიჩივლებ, რომელი მოვალე დამხვრჩვალა, შენკი დამახრჩობ ჩქარაო.

ყაზარა.

ბევრს ნულარ ლაპარაკობ მეთქი, მე ეხლა ისე აღარა ვარ, დავნერო თამასუქი ვადა რამდენი იყოს?.

ანდრია.

ვადა ექვსი თვე, კალოზე მოქცემ თავნსაცა და სარგებელსაც.

ყაზარა.

სარგებელიც ის იყოს რაღა? ორი კოდი წმინდა პური ჩემის ჩანახით აწყული ოცდახუთ გირვანქიანი, სხვებისა უფრო მეტია, მაგრამ, არა ძმავ, მე შენ ვერ მოგატყუილებ, ღმერთმა ააშენოს შენი ოჯახი, შენი პურმარილი მახსოვს არ დამავიწყდება.

ანდრია.

ეჰ, დანერე მეტი რა ღონე მაქვს, სულსკი ნუ ამომხდი გაჭირებული ვარ ღმერთს შეხედე შენ სადღეგრძელოთ.

ყაზარა.

ვა! ქათამი ხომ არა ვარ წყალი დავლიო მალლა ვიყურო. გეუბნები როგორც გიჭირდეს, ისე გიღირდესო, მაშ რას უზამ? ხედამ რა დროს გიმართამ ხელს, კაი ოჯახის შვილი ხარ, თქვენ სახლში ბევრჯელ ვყოფილვარ ცხონებული მამიშენის დროსაც კალოზე.

(ყაზარა დასწერს თამასუქს და ცბიერობით წაუკითხვამს მალლა.)

ათას რვაას... წელსა ქრისტიშობის თვის ოცდა რვაასა დღესა, მე ქვემო ამისა ხელის მომწერელმა, უკუღმა სოფელში მცხოვრებელმა, სახელ[ლ]მწიფო გლახმა, ანდრია ბერუას ძემ ბერიკაშვილმა, ავიღე ვალათ, თქვენ, მოქალაქე, ყაზარ ბაღდასარიჩ წუნკიოვისაგან, (ათი თუმანი.) ათი მანათი, რუსის სირმა ვერცხლის, ამ დღიდამ, ექვსი თვე ვადა, თუმანზე სარგებელი ორი კოდი წმინდა პური თქვენის ჩანახით კალოზე გაძლიო. უკეთუ ეს ფული თავის ზემო ხსენებულის სარგებლით ვადაზე ვერ მოგცე, მე ანუ ჩემა მემკვიდრემ, შენ ანუ შენსა მემკვიდრეს და საჩივარი გახდეს, მაშინ საიასაულოც გადავიხადო და ჩემა ქონებამ ურდუნამა და ფურდუნამ, მოძრავმა და უძრავმა პასუხი გაქცეს ამისთვნ ხელს ვანერ.

აი ძმავ კარგია? მოიყვა ვინმე შენ მაგიერ ხელი მოანეროს ფულები მოგცე.

გამოსვლა 3.

შემოვა თავმოწონებით სისო ფარსადანიჩ.

იგინივე და სისო.

ყაზარა.

მობრძანდი სოვდაგარო კაი დროს, კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება.

სისო. (მიუხვდება.)

ამმენ, მუმბარაქი იყოს თქვენ თავზე. (ხელ ჩამოართმევენ ერთმანეთს.)

ყაზარა. (ირონიით.)

ანდრო სთხოვე ამას ხელი მოგიწეროს. პირველი სოვდაგარია ჩვენში, „უფულო სოვდაგარი გინდ იყოს და გინდ არა.“

ანდრია. (სისოს.)

ფული ვისესხე ეხლა ერთი თუმანი, გთხოვ ხელი მოაწერო ჩემაგიერ მე წიგნი არ ვიცი – აი თამასუქი.

სისო.

მოიტა ძმავ ხელი მომე, რა გვარი ხარ? შენი სახელი მითხარი.

ანდრია.

ანდრია ბერიკაშვილი.

სისო.

კაი კაცი ყოფილ ხარ ღმერთმა დაგაბეროს.
(სისო აწერს ხელს, ყაზარა გააღებს ზანდუკს ფულებს
დახარის.)

ყაზარა.

ახ ფულებო, ფულებო,
ჩემო თაიგულებო,
ჩემის ფიქრით გონებით
ჩემგან მოგებულებო.

მაშ ვა! სულ ჩემი ჭკუით მიშოვნია.

თქვენთვის თავი გავწირე,
ემშაკს სული შევწირე,
მოძღვარს წილი დაუდე,
ვთხოვე ჩემთვისა სწირე.

უთხართუ ტერტერ, ჩემი სული ეშმაკს არ დაანებო.

სისო.

ყაზარ ბაღდასარიჩ, ხელი მოვანერე ახლა ფული მიე
გაისტუმრე მუშა კაცია საქმე ექნება სახლში.

ყაზარა. (აძლევს კანკალით.)

ახ ჩემო ფულებო, როგორც მე გამახარებთ ხოლმე, ისე
ეს ჩემი მეგობარი გაახარე ამის ცოლშვილი ყაბული ხარ? ვა-
დაზედკი მზათ იყავ ჰაა. ერთი კაი დედალი ქათამიც გაასუქე
ჩემთვისა.

ანდრია.

როგორც მოხვალ სვინაო, ისე წახვალ შინაო. (ჩაიდებს ფულებს უბეში გავა.)

ყაზარა.

ვა! ხედამ რა ლათაია სცოდნია. (დაუყვირებს.) მეც ოც-დაშვიდგირვანქიანი ჩანახით მოვდივარ. (მიუბრუნდება სისოს.) შენც ხელი მოაწერე თამასუქზე ამ ფულის მიცემაში დამსწრე და მონამე ვარ თქო.

სისო. (წაიკითხამს ჩუმათ თამასუქს.)

ყაზარ ბალდასარიჩ აქ ცოტა იანღლიში აშიპკა მოსულ ხარ, ათი თუმანი დაგინერია ერთი თუმანიკი მიეცი.

ყაზარა.

შენ ვინა გკითხამს მაგას რაც დამინერია. ეგ ათი თუმანი იმისთვინ დავწერე, ხომ იცი გლეხი კაცი ჯანჯალაია, ვადაზე თუ არ მომცემს ვეტყვი ჩემა-მზემ გიჩივლებ და ათ თუმანს გადაგახდევინებ მეთქი.

სისო.

მაშ იმას როგორ წაუკითხე ეს თამასუქი?

ყაზარა.

ათი მანეთი მეთქი და თუმანზე ორი კოდი წმინდა პური მაძლიოს.

სისო.

ვა! ეგ ისევ ათი თუმანი გამოდის, თუმანზედ რომ ორ კოდ პურს თხოულობ მოგიტყუილებია.

ყაზარა.

შენ რა მკითხავი ხარ მაგისი თუ მამიტყუილება, სწორე გითხრა? შენმა ძმამ მოსკოვის კუბნები მოატყუილა რამდენჯერ, ბოლოს ექვსი ათასი თუმნის საქონელი დასტყუა, თუმანში მანეთიც აღარ მიუცია გავკუტრდი საქონელი ქარვასლაში დამენოვო, ახლა სხვის ფულებით დიდკაცურათ სცხოვრებთ, ჩემი რა გაგიკვირდა. თუ გლეხი კაცი მომიტყუილება, თქვენ ყველას ატყუებთ მე როდი შევდივარ თქვენ საქმეში რომ მაგას მეუბნები მოგიტყუილებიაო.

სისო.

ეგ რა სალაპარაკოა, ოჰ რა მწარე ენა გაქვს.

ყაზარა.

ჰო გენიშნა განა? შენმამზემ შენკი ბულბულის ენა გაქვს შააქარი შოშიას.

სისო.

მე გეუბნები ეგ პატიოსნება არ არის მეთქი ერთი თუმანი გისესხებია ათი თუმნის თამასუქს ართმევ სოფლელ კაცს, წიგნი რომ არ იცის იმისთვის?

ყაზარა.

ხა! ხა! ხა! პატიოსნებას ვინ ანუბოხს, რომ შენ ლაპარაკობ, მაშ ერთი შენა ხარ პატიოსანი მეორე მოსუა და იმისი შვილი მიკუა მამაზე ორი ზომა მეტი.

დაბერდა მუხა მოისხა ხილი,
როგორც მამა ისეთი შვილი.

სისო.

რა გელაპარაკო შენთან ლაპარაკი ხათაბალაა.

ყაზარა.

მაშ თითი მოიკაკვე, იმისთვის რომ მართალს გეტყვი, მე ყველას კარგათ გიცნობ ვინც რა შვილები ბრძანდებით. შენ სხვა თქვი უსაქმით არ მოხვიდოდი ფულებს ხომ არ თხოულობ.

სისო. (ღიმილით.)

გამოიცან ჩემამზემ გამოცანა გერგება, თქვენი რვა ასი თუმანი ხომ ერთი ვექსილით [მ]მართებს, ორასი თუმანი კიდევ დამჭირდა ხელათ მასესხე გახდება ათასი თუმანი.

ყაზარა.

აფერუმ! ეგ მითხარ პატიოსნება რა ჩვენი ხელობაა, მე და შენ ისეთი ალებ მიცემის კაცები ვართ თუ არავინ მოვატყუილეთ დიდი ფული, პატიოსნებით ვის მოუგია, რომ ჩვენ მოვიგოთ, თუ გინდა ფულის პატრონი გახდე? შენი პატიოსნება უკან შეინახე მეთქი.

(ამოიღებს ზანდუკიდან ვექსილს აძლევს და ეტყვის.)

აჰა ეს შენი ვექსილი ზედ მოანერე ორასი თუმანი კიდე-ვათქო ვისესხე ყაზარ ბაღდასარიჩისგან.

(სისო ხელს აწერს, ყაზარა ფულებს დაახლის თავზე და ეტყვის.)

ყაზარა (ირონიით.)

ამისთანა მეხი დაგეცა ამ თავს რა კარგი სოვდაგარი შენა ხარ, ბედოვლათ ბედოვლათო რომ შნო არა გაქვს ფულის მოგებისა, ეს შენი ვექსილი შენ ხელში იყო, კევივით დაღეჭამ-დი და ჩაყლაპამდი შეგრჩებოდა რვა ასი თუმანი ფული. ვინ იყო მოწამე თუ რა გიქნია შენა ხარ და მე.

სისო.

განა მე მაგისტანა კაცი ვარ, აგრე მიცნობ რომ ეგ საქმე ჩამედინა? მერე ჩემ პატიოსნებას რალას ეუბნები?

ყაზარა.

კიდევ ამბობ პატიოსნება! გეუბნები მაგას ნუ იტყვი მეთქი ნუ, პატიოსნებით დიდი ფულის პატრონი ვერ გახდები გეყურება?

სისო. (პიჯვარს ინერს.)

ტერალორმია ტერალორმია⁸⁴ უფალო შემინყალე, ამისტანა კიდევ იქნება!

ყაზარა.

ვთქვათ თქვენ პატიოსანი ბრძანდები, სწორე მითხარ თუ ძმა ხარ, შენი შვილი როგორია?

სისო.

ჩემი შვილი? კაი ვაჟია, დუქანი გაალო ჩაი შაქარს ჰყიდის.

ყაზარა.

მამა უცხოხდება შაქარი პირველი რეფენატისა ექნება, ჩაიში დუდგულის ყვავილს არ გაურევს.

სისო.

ფუ რა მურტალი ენა გაქვს, ეგ რომ სხვამ გაიგონოს

⁸⁴ [სომხ.] – უფალო, შემინყალე.

მართალი ეგონება.

ყაზარა.

ვა! რას ვანობ მამა უცხონდება მეთქი, ხომ არა ვთქვი ნანწყნდა.

სისო.

შენ სიტყვებს ბაჟი არა აქვს სულ უპრაგონოთ ლაპარაკობ. (იღებს ქუდს.)

ყაზარა.

რამანქის მართალს ამბობ, მიზდიხარ? ქაჩალი მექუდესთან კიდევ მივა, შენც ისეთი სოვდაგარი ხარ, ნუ ჯავრობ მალე დაბერდები, ხელი მამე შევრიგდეთ – ბარიშალი.

(განშორდებიან ღიმილით და ხელის ჩამორთმევით. სისო გავა.)

ყაზარა. (პუბლიკას.)

საკვირველია მამის სიყვარული შვილისა! რაც უნდა იყოს, იტყვის კაი ვაჟია, სისოს შვილი, მახლას, ღმერთმა შინახოს მამის უბეში, უწყინარი ვინმეა ბევრს გაგაციინებს.

გამოსვლა 4.

(შემოვა სიმონა მხარზე ხურჯინ გადაკიდებული.)

ყაზარა და სიმონა.

სიმონა.

ყაზარას გაუმარჯოს.

ყაზარა.

ზახრუმალ, მუდრეგო ვერ იტყვი ყაზარ ბაღდასარიჩს გაუმარჯოს?

სიმონა.

მე იჩებისა არა ვიცირა, შენ ყაზარა ხარ ცხონებული მამა შენი ბაყალი ბაღდუა იყო, იჩი საიღამ მოიგონე?

ყაზარა.

სწორე გცოდნია ცხონდა მამა შენი.

სიმონა.

ბატონის წიგნი მოგართვი. (ჩაიყოფს უბეში ხელს, იღებს წიგნს.)

ყაზარა.

რაო ფულებს ხომ არ თხოულობს კიდევ ვასესხო? მე ხომ ზარაფი არა ვარ, არც ზარაფხანა მაქვს ფულები მოვჭრა, მერე უნდა თქონ ჩემზედაც?

რუსეთიღამ წამოვედი
მოვიტანე მაშინა,
დავჯექ და ფული მოვჭერი
აფხოტმა შემაშინა.
დამიჭირეს და გამგზავნეს
ციმბირში მე მაშინა.

სიმონა.

ფიქრი ნუ გაქვს, მაგას შენზედ ვერ იტყვიან, ისეთი კაცი არა ხარ, ფულები ბევრი გაქვს.

ყაზარა.

კიდევ გითხრამ ცხონდა მამა შენი სწორე გცოდნია. ღმერთმა ააშენოს გლეხი კაცების ოჯახი და თავადებისა, სულ იმათი ხეირი მაქვს. ჩემი ფულები წმინდა რუსის ფულია, სხვასავით ფალშივი ბილეთები არ მომიტანია გრანიციდამ.

სიმონა.

აი წიგნი და ეს ოცდახუთი მანეთი სავაჭროთ გამო-
მატანა.

ყაზარა.

აბა ნავიკითხო რასა მწერამს (კითხულობს ხმამაღ-
ლა.) „ძმაო ყაზარ ბაღდასარიჩ! ამასთან გიგზავნი ოცდა ხუთ
მანეთს, გთხოვ მიყიდო ამ ფულისა რაც მოვიდეს და ამ კაცსვე
გამოატანე ჩაი, შაქარი, ბრინჯი, ზურგიელი, დოში, ხიზილა-
ლა, ზეთი, ზეთისხილი, ჯონჯოლი“. – ჰაი თუ შეშვამს კნიაზი.
ჩემო სიმონი ამდენ რამეებს რომ თხოულობს ვირი ვერ ზიდ-
ამს კნიაზს კარგი მადა აქვს? ჭკუა ხომ არა სტკივა თავი, არა
შუბლი მეთქი? (დაიდებს შუბლზე ხელს.)

სიმონა.

მადაც კარგი აქვს მუცელიც, ხან და ხან შაკიკი გაუჩნ-
დება ხოლმე თავში ძალიან ანუხებს.

ყაზარა.

ვა! მაგის წამალი მისწრება, ნაცადი ჩემამზემ! აქ როს-
ტომას შაკიკი ჰქონდა თავში, მისწრებას ეტყვიან ექიმბაშია,
იმან დაუნერა როსტომას ლოცვა ქუდის ყალამაში ჩაუდო,
უთხრა თუ სამი დღე უზმო დილით ცოტახან ფეხ ტიტველა
ფილთაქვაზე დადექო, მერე ხალხში წაიკითხეო. სამ დღეს

უკან ბაზარში წაიკითხა ლოცვა „როსტომას თავი სტკივა ჩემ ფეხებს თუ სტკივა.“ დახია და გადაყარა, შაკიკიც იმ წუთს გაქრა ფალაფუსტ. გინდა დავწერო ლოცვა კნიაზ თავი სტკივა, ჩემ ფეხებს თუ სტკივა, შენ ბატონს ჩაუდე თავში მორჩება.

სიმონა.

მაგისი ჯავრი არა მაქვს მორჩება თუ არა, მე პური მშინ ცოტა პური მაჭამე გზაზე მომშვიდა ძალიან.

ყაზარა.

ჩემო სიმონი, შენი ბატონის მამას რა ჯაფა გაუწევია დედა ჩემზე, რომ მწერამს ძმაო ყაზარ ბაღდასარიჩ? მე როგორი ძმა ვარ იმისი ის თავადია მე მოქალაქე?

სიმონა.

სიტყვას ბანზე ნუ აგდებ პური მშინ ლამის წავიგცე, ხედამ ჩემ მუცელს ზედ მიმკვრია. (აჩვენებს ხელით მოშვებულ სარტყელს.)

ყაზარა.

ვა! კიდევ ამბობ მშინ, ვინ მომცა იმდონი პური, მე ეგ შენი სვავე მუცელი გავაძლო.

სიმონა.

ნუ გეშინიან ცოტა მეყოფა, ერთი პური ნახევარ[ი] თუნგი ღვინო, თუ კიდევ დაუმატებ, იმისი შენ იცი. იტყვიან პური და ღვინოვო, მასპინძლის კაი გულიო. ოჯახის შვილი ხარ მოქალაქე შენ არა გაგიჭირდება.

ყაზარა.

მაგას კარგს ამბობ, მაგრამ, გეუბნები მეთქი აქ არც პური მაქვს არც ღვინო მჭადსა ვჭამ წყალსა ვსომ. (დაიკრეფს გულ ხელს; წუწუნებს.) ღარიბი ვარ, ღმერთმა ააშენოს შენი ბატონის ოჯახი, ერთი ტომარა სიმინდი მაჩუქა ქათმებისათვის მინდა მეთქი, მეკი ვჭამ იმას.

სიმონა.

კაი ქათამი ყოფილხარ, იმ დღეს არ იყო ორი ურემი პური და ღვინო მე მოგიტანე ჩემი ბატონის გამოგზავნილი ჩვენი ურმით, ის სულ ჩემი ნამუშავარია, „თხის პატრონს აღარც თხის კუდიო?

ყაზარა.

რას ტუტუცობ, ის ჩემი ფულის სარგებელი იყო შენი რა მადრიელი?

სიმონა.

იმ ღვინისა ცოტა მაინც დამალევინე თუ ცხონება გინდა.

ყაზარა.

ინჩე ასუმ!⁸⁵ შესანდობელი დალიო? ხელი აიღე მამა გიცხონდება დავიდარაბა ნუ გახადე, თუ გინდ პატენტოვანი ვინმე ისიც ისაკ კიკუა-მეთქი.

გამოსვლა 5.

შემოვა ლალუა წინდის ქსოვით.

85 [სომხ.] – რას ამბობ.

იგინივე და ლალუა.

[ლალუა.]

ეს რა მოგიტანია? (ხელს ახლებს ხურჯინს.) უი ქა! ცარიელი ყოფილა – ხურჯინი, დალოცვილო ცოცხ მაინც ჩასდებდი სუბუქია ის ხომ არ დაგამძიმებდა.

სიმონა.

მოდე იქითაა, მაშ არა და ბარგიანს მოგართმევდი, თქვენ რომ ხალხნი ხართ მშიერ გლახასაც არ გაიკითხამთ, მე რას მაჭმევთ რა ცოცხი გეპრიანებოდა.

ყაზარა.

მართალს გეუბნება, ცარიელი მოსდიოდი რა იქნებოდა ერთი ცოცხი მოგეტანა სოფლიდამ ჩემთვის ფეშქაშათ.

სიმონა.

გამარჯვებულო სულ შენკენ ითლი მეკი არას მაჭმევ, ნავიდეთ ბაზარში მალე გამისტუმრე ქვევითი ვარ, ფეხით უნდა ვიარო საცხე ხურჯინით.

ყაზარა.

ვა! მაშ არა და ჩვენი ემეს მოდნი ფაიტონით წაბრძანდები. იმის პატრონიც მოდნის კუპენია, უთხრამენ ფაეტონ გალისე, ბოლო რა იყოს?! არვინიცის რა გამოვა რისაგანო (წამოისხამს პალტოს გავლენ ორნი.)

ლალუა. (მარტოა სულ და ლაპარაკობს.)

გასქდეს თქვენი მუცლები, ეს თავადების მსახურები

რომ მოდიან, სულ იძახიან მაჭამე, მშინ, ამათ რა გააძღობს კამბეჩი არ ეყოფათ, ამათი ბატონები ხომ ფულების მყლაპავნი არიან, ილაჯ ტარავ, ილაჯი ნაულიათ, მალმალ სწერამენ წიგნს „ძმაო ყაზარ ბაღდასარიჩ ფულები მასესხე, ბაზარში რამეები მიყიდე, ყაზარა იმათი მუშა არის, სულ იმათვინ აგროებს კაი სარგებელს მაძლევენო, თუმანზე ათი შაური თვეში სარგებელი, იმასაც თავნზე ადებენ ვექსილს ისე სწერამენ, ზოგს მიაქვს თუმანი წელიწადში სარგებელი ორი კოკა ტკბილი ღვინო⁸⁶ ზოგი აძლევს ორ კოდს წმინდა პურს. თითონვე ურმებით მოიტანებენ, ყაზარა ამ სარგებელს გაჰყიდის ხოლმე რვა ცხრა მანეთს იგებს წელიწადში თუმანზე, ბევრჯელ თავნზედ მეტსა, ყაზარა სულ თავადებთან არის დღე და ღამ ქეიფში, წელიწადი დაბრუნდება ხუთჯერ შინ პური არა ჭამოს, ვაი ჩემი ბრალი მეკი დანატრული ყველას. (გადასწმენდს სტოლსა, დივან გადაუსომს ტახტს ცოცხს ჩამოჯდება ტახტზე ქსოვს წინდას.)

ყაზარა რომ ბაზარში ნავიდეს, კნიაზისთვინ რამეები იყიდოს, ვიცი იმის ხასიათი ცარიელი არ მოვა ფეხის ქირას გამორჩება, მამ ვა! ისეთი კაცია სიპი ქვიდამაც ზეთ გამოიღებს.

გამოსვლა 6.

შემოვა მიხაკა ხელში უჭირამს ყაზარას ხელცახოცში გამოკრული ორაგული).

ლალუა და მიხაკა.

მიხაკა.

ეს მოხარშული ორაგული ყაზარ ბაღდასარიჩმა გამოგზავნა, ჩემა ოსტატმა უფემქაშა.

ლალუა.

⁸⁶ კოკა ტკბილი არის ოცი თუნგი ბაზრისა კოდი პური ქალაქის კოდნახევარი მეტი (ავტორის შენიშვნა. ქ. გ.).

ღმერთმა გაგზარდოს შვილო, მადლობელი ვარ ოსტატის შნო მოგცეს, ცხეთურია?

მიხაკა.

არა, მალაკნებმა მოიტანეს სალიანიდამ.

ლალუა.

ჰო, ისიც კარგია თუ ძველი არ იქნება, იქაური ხიზილალა, ახალი ჟიტკა, ეხლა რომ მქონდეს რა მადიანათ ვჭამდი გემრიელათ.

(მიხაკას გაეცინება დაუკრამს თავს გავა.)

გამოსვლა 7.

შემოირბენს ღიმილით თალალა.

ლალუა და თალალა.

თალალა.

ბაზრიდამ რა მოგერთო ქალო? მეც მაჭამე ცოტა.

ლალუა.

კარგი მოხარშული ორაგული შენმა მზემ, ყაზარას გამოუგზავნია, ბაყალს უფეშქაშნია ჩვენი ფული რომ მართებს.

თალალა.

აბა ვნახო. (დასუნამს და იღრიჯება.) ეს ხომ ძველია სუნი აქვს უძრმოთ არ იჭმება, მოვიტანო ძმარი?

ლალუა.

მოიტა კარგი იქნება, ცოტა პურიც ჩვენ არ გვიძევს კილობანში.

(თალალა გავა, ლალუა გემოთი ნახამს დაიღრიჯება და იტყვის.)

იმ კუდიანმა ქალმა როგორ შეატყო ძველია მართლა სუნი აქვს ალბათ მუშტარს აღარ უყიდნია, რომ ბაყალმა გამომიტა ფეშქაში, ძმარი გააკეთებს ძალიან მოუხდება.

(თალალა შემოიტანს პურსა და სტაქნით ძმარს, დაასხმენ ორაგულს მოუხსდებიან.)

ლალუა.

ვაი ქი დედილო, მე რომ დედაანთსა ვიყავი, ცხონებული მამაჩემი სულ ახალ ახალს ორაგულებს მოიტანდა ხოლმე ცხეთურს ბაზრიდამ, დედა ჩემი ისეთ ნაირათ მოხარშამდა ზირით, პილპილით, ზაფრანით, მიხაკ-დარიჩინით, ისეთი გემრიელი იქნებოდა, როგორც ყანდი შაააქარი. ჩემი მამა ყაზაზი იყო ყველას უყვარდა პოლკოვნიკუას უძახდნენ, იმისი მეგობრები ამაზედ ლექსიც ამოიღეს, მე ვიტყვი შენ ადექ თალალჯან შენებურათ იმღერე ლაზათიანათ.

ქსოვე ჩემო ყაზაზო, პოლკოვნიკად ხმობილო,

თავადების ამფსონო, ხარაზების ძმობილო.

ვინ ვთქვა, არ მოატყუე, სიცრუეზედ მყნობილო,

შენის მეგობრებისგან, ამ ლექსით შემკობილო.

ქსოვე ჩემო ყაზაზო, პოლკოვნიკად ხმობილო.

ახლა შენ ლამაზ კილოზე ასა.

(თალალა წამოდგება წინ სცენაზე და თავმონონებული იმღერის, ლალუა ორაგულსა სჭამს და იტყვის, „იფ რა კარგია, ცოტა კიდევა, შენმა მზემ გემრიელია.“)

თალალა.

ქსოვე ჩემო ყაზაზო, პოლკოვნიკად ხმობილო,
თავადების ამფსონო, ხარაზების ძმობილო.
ვინ ვსთქვა, არ მოატყუე, სიცრუეზედ მყნობილო,
შენის მეგობრებისგან, ამ ლექსით შემკობილო.
ქსოვე ჩემო ყაზაზო, პოლკოვნიკად ხმობილო.

(მიუბრუნდება ლალუას.) ქა! სულ შეგიჭამია ახლა
ყაზარას რას ეუბნები?

ლალუა.

შენ მაგის დარდი ნუ გაქვს, მე ვიცი რასაც ვეტყვი
შენკი ნუ გაიცინებ პირში წყალი შეინახე არ გაგეცინება, ვე-
ტყვი თუ კატამ ჭამა რას შაიტყობს.

თალალა.

ქა! უნდა მოატყუილო? კამედია ითამაშოო?..

ლალუა.

მახლას, ნახამ თუ არა, იმან რომ გამაჯავრა მეც ისე
უხერხამ, თუ კიდევ გაჯავრდება ვეტყვი აგერ ცივი წყალი
სარდაფისა დალიე მეთქი გულს გააგრილებს.

გამოსვლა 8.

(თეფშსა და სტაქანს შეინახვენ, ამ დროს ყაზარა
კარებშივე დაიძახებს.)

იგინივე და ყაზარა.

ყაზარა.

ლალოჯან რამეები მამაქვს. (თალალას.) ოჰ! თვალის ჩინო შენც აქა ხარ.

თალალა.

(თვალის ქუთუთოს დაინევს თითით.) აჩკითლუს,⁸⁷ ხომ მხედამ აქა ვარ, რალათ მკითხამ.

ყაზარა.

ვა! რა დიდი გული გაქვს, დანიშნული ხომ არ გინახამ სიზმარში. (მიუბრუნდება ლალუას.) ეს ბოთლი შირბახტის ზეთია ძრიელ კარგია, ნყალი აადულე, შიგ ცოტა-ცოტა დაასხი, ზედ წმინდათ ხახვი დააჭერი, მსუბუქი საჭმელია კუჭს არ დაამძიმებს, ეს ხახვიც ბაზრიდამ მომიტანია. (აძლევს ჯიბიდან.)

ლალუა.

იყიდევ? რა მიეცი? ვისგან?

ყაზარა.

შენ ხილი ჭამე მეხილეს რათ კითხულობ. ეს ბოთლი ნონოშამ მიფეშქაშა იმის დუქანში მიყიდნია კნიაზისთვინ ჩაი, შაქარი, ნონოშას მოვაგებინე სამი მანეთი, მაშ ორი აბაზის რასმეს არ მიფეშქაშებდაა? მელქოსგან მიყიდნია ბრინჯი, თევზი, ხიზილალა, კიდევ რამეები კნიაზ გაუგზავნე, იმასაც მოვაგებინე ოთხი მანეთი მეტი იმანაც მიფეშქაშა ორაგული, ეს ხახვი, ორაგული ხომ მოიტანა მიხაკამ ის მე გამოვგზავნე, ნიშანი ჩემი ხელცახოცია.

87 [სომხ. აჩქი ლუის] – თვალის სინათლე.

ლალუა.

ჰო, მოიტანა.... მაგრამ...

ყაზარა.

ვა! მაგარი – რა არი, ძველი იყო? – თქვი და ვა!

ლალუა.

რა ვთქვა, ორაგული კატამ ჭამა მეთქი.

ყაზარა.

ვა! სწორე მითხარ, კატა როგორ ჭამდა ტყუილო.

ლალუა.

შენმა მზემ კატამ ჭამა მეთქი, ხომ იცი კატას თევზი უყვარს, სუნით შეიტყობს სადაც იქნება.

(თალალას ეცინება პირში წყალს იგუბებს.)

ყაზარა.

თუ შენ ჭამე? აბა პირი გააღე ვნახო.

ლალუა.

არ მიჯერებ თუ კატამ ჭამა? ნახე პირი აჰა.

ყაზარა. (ჩახედავს ჩასუნავს დაიღრიჯება.)

ძმარი გიჭამია, გულზე ხომ განყენს.

ლალუა.

ძმარი რომ არა გვაქვს, ეგეც შენი ტყუილი.

ყაზარა. (თალალას.)

კუდიანო აბა ახლა შენი პირი მაჩვენე, ის კატა ხომ შენ არ იყავი?

(თალალა პირმოკუმული ჩუმათ, ხელით ანიშნებს არაო.)

ყაზარა.

ვა! ხელებს რას იქნევ, პირი მაჩვენე მეთქი.

(თალალას გაეცინება შეასხამს პირზე წყალს და სიცილით მიეგდება დივანზე, ყაზარა იწმენდს სახეს და გულმოსული ეტყვის თალალას.)

ტუტუცო გამწუნე, სულ ხომ გიჟობანა არ უნდა. (დაუყვირებს ლალუას.) მოიყვა ის კატა თუ მართალი ხარ ჩქარა ვნახო.

ლალუა.

ეხლავ შენმა მზემ ნუ ჯავრობ, აგერ ცივი წყალი დალიე სარდაფისა – გულს გააგრილებს.

ყაზარა.

რათ მინდა წყალი, მე მინდა კატა ვნახო როგორია.

ლალუა.

ქა! კიდევ არ მიჯერებ? შენმა მზემ მეთქი, ხომ იცი შენ ტყუილათ არ დაგიფიცამ ეხლავ ემ მინუტს მოვიყვანო.

(ლალუა გავა, ყაზარა გამოიღებს სასწორს მონონებით და ეტყვის თალალას.)

ყაზარა.

მე კატას ავწონ, თუ სამი გირვანქა გამოვა, იმას უჭამია, თქვენ მართალი ხართ, თუ ორი გირვანქა გამოვა თქვენ გიჭამიათ, ცოტა რატომ მე არ შემინახეთ?

თალალა.

ქა? ჯერ შეიტყე სწორე მერე ეგა თქვი.
(ლალუა შემოიყვანს კატას, ყელზე წვრილი თოკი აბია.)

ლალუა.

აი, მოვიყვანე ეს სუნაგი, დაბმული მყვანდა რომ ნახო.

ყაზარა.

ტყუილო, ეხლა მოგიბამს თოკი. (გამოართმევს და უაღერსებს.) ფისო ფისო, ვუიქი რა კარგია, შენ ჭამე ორაგული, აბა ვნახო.

(თოკს გამოიბამს სარტყელზე დაიჩოქებს და ემზადება აწონოს კატა.)

ლალუა. (განცვიფრებული.)

ქა! მაგას რას შვრები! უნდა აწონო? ამუთე⁸⁸ სირცხვილი არ არის? ეგ რომ შეიტყონ ბაზარში ხომ დაგიძახებენ კატა აწონა (დაუჭერს მაჯას.)

ყაზარა.

ხელი გაუშვი მეთქი სასწორი გაბრუდ[დ]ება.

(ლალუა და თალალა თითოთ აჩვენებენ ერთმანეთზე ყაზარას ზურგს უკან და ფიცვენ ღიმილით, დაჩოქილი ვერა

88 [სომხ.] – სირცხვილია.

ხედამს იმათ, დასცქერის კატას და სასწორს.)

ლალუა და თალალა.

ღმერთმანი ამან ჭამა, ჩემა მზემ ამანა ჭამა, მამი ჩემის ცხონებამ ამ კატამ ჭამა სწორე გითხარი. ახარ დაიჯერე მეთქი.

(ყაზარას კბილით უჭირამს უღლის თასმა, კატას დასდებს ორის ხელით სასწორზე და ეწვალება აწონოს, ამ დროს თოკი გაეხსნება კატა გაექცევა, ყაზარა გამწარებული გამოუდგება ლალუა და თალალა დაიწყებენ სიცილს ხარხარს ხა! ხა! ხა! ხა!

ფარდა დაეშვება.

მოქმედება მეორე.

ოთახია იგივე, ტახტის ალაგს ძირს დაფენილია ქეჩა ხალიჩა, ზედ მგლოვიარები სხედან შავებით გულ ხელ დაკრეფილები, შუაში რძალი აქეთ იქით მულები, დივან წინ სტოლია გადაშლილი, ზედ საწერ კალამი და ქაღალდი აწყვია, ორსავე მხარეს სკამებზე პირდაპირ ზის ნონე, გვერდით სისო.

გამოსვლა 1-ლი.

ლალუა, ხანუმა, მაქთალინა, ნონე და სისო, შემოვა თავმონონებით ჩინოვნიკი დაუკრამს ყველას თავს, ნონე და სისო წამოუდგებიან ფეხზე, ხელს ჩამოართმევენ და მიიწვევენ თავაზით დივანზე. მგლოვიარები დაიწყებენ ზუზუნს და იწყევიან მსხდომარენი მოტირალის წესით. სისო იმათ აჩუმებს სსსუსუ...

ნონე.

გთხოვ დაბრძანდეთ დივანზე თქვენო კეთილშობილებავ.

ჩინოვნიკი. (დაჯდება გასწორდება.)

სანყალს ყაზარ ბაღდასარიჩს რა მოუვიდა ისე სწრაფათ, რა იყო მიზეზი?

ნონე.

უბედურება, ათ დღეში გათავდა სალი სალამათი ისე უეცრათ, მაგრამ, უნდა მოგახსენო იმისი ხასიათი ცხონებული როგორი რამ იყო, იმისთანა ჯაფის ამტანი, იმისთანა ფულის მომგები, იმისთანა ფულის გამფთხილებელი, იმისთანა ფულის მოყვარული, იმისთანა ფულის შემნახავი ვიტყვი რომ დუნიაზე, ქვეყანაზე ერთი და ორი თუ კიდევ იყოს ვინმე! ენა ვერ იტყვის იმის საქმეებს იმის მოქმედებას, რომ იტყვიან სიბი ქვიდამ ზეთ გამოიღებს კრწილს დაანვენს აქლემს აშობინებსო სწორეთ ის იყო. ფულის გულისთვინ, ისეთ უცნაურს რასმეს მოიგონებდა, ადამიანს გაუკვირდებოდა ისეთი დიდი ჭკუის პატრონი იყო, თუმცა სწავლა არა ჰქონდარა წერა კითხვის მეტი, ფულის მოგება ძალიან ეხერხებოდა, მეტისმეტი ანგარიშის კაცი იყო.

მგლოვიარები.

უი შენი ბრალი ჰოო..... აფსუს ყაზარ.

სისო. (მგლოვიარებს.)

სსუუ... დაჩუმდით მუნჩკაც.⁸⁹ (ანიშნებს ტურჩებზე ხელის დაფარებით სუ.)

ნონე.

წავიდოდა ჯვარობას, იყიდა ღვდლებისგან სულ იაფათ, შეწირულს ზვარა ქათმებს, მამლებს, ცხვრის ხორცს,

⁸⁹ [სომხ.] – გაჩუმდით.

თავფეხს, ტყავებს, მოიტანდა შინ გაჰყიდდა ბაზარში ერთი ათათ მოგებით, ვეტყოდი ცხონებულს. ყაზარ ბაღდასარიჩ ეგენი შენ არ გეკადრება ოჯახის შვილი ხარ მოქალაქე დიდი ფულის პატრონი, იქნება როდისმე შენც ჩემსავით პაჩოტნი გრაჟდანიჩი გახდე. უბედური მეტყოდა მე ფული მირჩენია ცხონებასაც პატიოსნებასაცაო.

მგლოვიარები.

ვუი შენი ბრალი ჰოო..... აფსუს ყაზარ.
(სისო აჩუმებს იმათ სსუუ..)

ნონე.

ეჰ, კაცი რასაც ყისმათზე იღბალზე დაიბადება იმას მისდევს, ასე იტყვიან და მართალიც ყოფილა. მამაპაპისა იმას არა დარჩენიარა ამ სახლის მეტი. ესეც ალიზისა, რაც მოუგია, სულ თავის ჭკუით უშოვნია. ასეთი ფულის გამფთხილებელი იყო, რომ კვდებოდა ორი შაურის მალიათი რა არის თავის თავზე არ დაუხარჯამს, ექიმს არ დაუძახა – ფული უნდა მივცეო მუქათათ არ მიწამლებს თუნდ კაი მეგობარი იყოსო რეცეპტით რომ წამალი ვიყიდო ის უფრო მამკლამსო, სულ ამ ზანდუკზედ ეჭირა თვალი. ცო[ტ]ცოტას დახუჭამდა და მალმალ აახელდა, უყურებდა და ოხრამდა, როდესაც ძრიელ შეწუხდა, მე ჩავძახე ყაზარ ბაღდასარიჩ, თავადებში ნაჩვევი ხარ კაი საჭმელებს, ცოტა ბულკი მაინც შეჭამე შენი კუჭი ცოდოა ათი დღე მშიერია არა გიჭამიარა. იმან ზანდუკს შეხედა, ამოიოხრა და თავი გაიქნია, მე მაინც არ მოვეშვი ამ სანყალს ლალუას, უთხარ ორი ბულკი მოატანიჩე ერთ აბაზ მისცემ მეთქი, ეს რომ გაიგონა საცოდავმა გააჭყიტა თვალები ძრიელ, ენაკი აღარა ჰქონდა ელაპარაკნა და თითით გვანიშნა ერთი ერთიო დაუნყო ზანდუკს ყურება, უყურა და უყურა თვალი ზედ დაამტერა, ერთი ისეთი გააჟრჟოლა რომ იმ წუთს სული მისცა.

ჩინოვნიკი. (პუბლიკისკენ.)

ემშაკებს.

მგლოვიარები.

უი შენი ბრალი ჰოო.....

დაგიდგა თვალი ჰოო..... აფსუს ყაზარ.

სისო.

ტირილით იმას აღარა ეშველებარა დაჩუმდით საქმე უნდა დავინყოთ.

ნონე.

მახლას, ფულის სიყვარული დიდი რამ არი, საცოდავს სიკვდილის დღესაც არ ემეტებოდა ორი შაური დაეკლო თავის მოგებისათვის, ნეტა რისთვის ინახამდა ან რათა სწევდა იმდონ ჯაფას, ერთი უშვილო გამხმარი კაცი იყო, ქვეყანაზე იმისი არა დარჩენილა რა არცარა თან წაუღია სუდარის მეტი სუყველა აქ დარჩა მოგებაცა და ქონებაც ამ ორთა დებს, ესენი არიან ახლა იმისი მემკვიდრენი სხვა არავინ, ცოლსაც რასაკვირველია თავისი ახი რაც ერგება სამკვდრო და სასიცოცხლო უნდა მიეცეს, ჩემთან იყო ცხონებულისა ხუთასი თუმანი, ამ ფულიდამ ზოგი მკვდარზე დამიხარჯამს კაი პატივით დავმარხე როგორც ეკადრებოდა და დანარჩენის ანგარიშს მე მოგართმევ, სხვა სისომ იცის.

სისო.

ცხონებულს დარჩა თვრამეტი ათასი თუმანი თეთრი ფული, ორი ორმო წმინდა პური სამას კოდამდინ, ორასი კოკა ღვინო თეთრი და წითელი სავსე მარანი, სამი ათასი თუმნისა მეტი ნასყიდი მამულები, გირავნობა, გაცემული ვექსილები და თამასუქები, სულ თავისი ჭკუით ნაშოვნი მე წმინდათ ვიცი

იმას ჩემთან არა დაუმალამსრა, ჩემი დიდი დოვერია რწმუნება ჰქონდა იმის დუშე პრიკაშჩიკი ვიყავი ეს ცოლმაც კარგათ იცის არა ლალო? (მიუბრუნდება ლალუას.)

ლალუა. (წუნუნით).

მართალია შენმა მზემ, ცხონებული იტყოდა ჩემი მოგება ფული ერთი ღმერთმა იცის, მეორე ჰო სისომაო, სულ ამზანდუკშიაო, სოფლებში რომ წავიდოდა, მითხრამდა ჩემი ფული, სული ამ ზანდუკშია, თუ გიყვარვარ ეს ზანდუკი კარგათ შეინახეო, ხომ იცი ჩემი ფიქრი სულ ფულია და ფული, ჩემი სულიც ეს არიო. ვაი ჩემს თვალებს ახლა მე მარტო იმის სულს უყურებ ჰოო... (მულებიც ბანს ეუბნებიან ჰოო...)

ნონე.

მწუხარებით იმას ველარ გააცოცხლებთ, ის მოკვდა წავიდა გზა-მართალს არის კმარა მაგდენი ტირილი.

სისო. (პირჯვარს იწერს).

ტერალორმია⁹⁰ უფალო შემინყალე, აღარ დაჩუმიდები ვისაქმით? ამუთე⁹¹ სირცხვილია, აქ კეთილ შობილი ვინმეა. (აიფარებს ხელს ლოყაზე ანიშნებს თვალით.) ჩი-ნო-ვნი-კი.

ხანუმა.

თვალი ამასაც დაუდგა (აყრიან ქოქოლას მულები რძალს.) მაგ ჩიასაც ჩემ საქმეში ჩინოვნიკს რა ხელი აქვ ადვოკატი უშოვნია? მეხიკი დავაყარე ამ თავს. (აყრიან ქოქოლას მულები რძალს.)

ნონე.

90 [სომხ.] – უფალო, შემინყალე.

91 [სომხ.] – სირცხვილია.

მაგაზედ რათ ჯავრობ, შენც იშოვნე ადვოკატი ვინ გიშლის, თუგინდ პატენტოვანი ვინმე, ისიც ენელ კიკოე.

ხანუმა.

ღმერთმა დამიფაროს ჩემაგიერ სხვა[მ] არ ილაპარაკოს იმას რა გული დაეწვის, მე უნდა ადვოკატს ფულები მივცე, მერე საქმეს მოიგებს თუ წააგებს ის თავისას აიღებს იმას რა ენაღვლება.

ჩინოვნიკი.

მე ადვოკატი არ გახლავარ, მოვსულ ვარ აქ, ყველას პატივისცემისათვის და არა ფულის სიხარბით, არ გინდათ ადვოკატი? ეგ თქვენი ნება არის, მაშ მორიგდებით?

ხანუმა.

ეგ რაღა კაჭკაჭის ბაიათია? სულ მესმის ცარიელი მორიგდებით, ჯერ შეიტყუეთ საქმე სწორეთ მეც ჩამაგონე ამ თვალეზ დამდგარს (აყრიან ქოქოლას მულები რძალს.) ჩემ რძალსაც, თუ კაი მომრიგებელი ბრძანდები.

ნონე.

ევროპიაში სულ ადვოკატებით თავდება საქმეები, იქ ისეთი განათლებული ქვეყნებია.

ხანუმა.

დაადარე მსხალი პანტას, განა იქ ჭრაქები ანთია? მაშხალა ჩირაღდანია? რომ ბრძანებთ განათლებული ქვეყნებიაო.

ნონე.

მაგას ვინ ანბობს განათებული, მე ვანბობ იქაური ადვოკატები გაზრდილნი არიან, მსწავლულნი მცოდნე, ყველა იციან, ზნეობით პატიოსანნი სანდო არ გიღალატებენ, სიტყვით მჭევრმეტყველნი, რომ იმათი სიტყვა უზადო მარგალიტია, ადვოკატობენ დიდ საქმეებში ისე ფულისთვის არა, როგორც თავის პატივის მოყვარებისათვის.

ხანუმა.

კიდევ ეგ არის, რომ იმისთანა საითაც უნდა წაიყვანს საქმეს, მე ეგების ფული არა მაქვს ადვოკატს მივცე, არც ლაპარაკი შემიძლიან, იმისთვის უნდა დაიკარგოს ჩემი სიმართლე? ვინც კარგათ ლაპარაკობს მოგებაც იმისია, საწყალმა რალა ქნას, ამ ჩემა დამ მაქთალინამ ორი სიტყვა ვერ უთქომს არც ფული აქვს ადვოკატს მისცეს ღარიბია.

სისო. (ინერს პიჯვარს.)

ტერალორმია⁹² უფალო შემინყალე, რაებს ლაპარაკობ?

ხანუმა. (წამოდგება სცენაზე.)

ტყუილს რას ვანბობ, სხვის ფულებს რომ სჭამენ, ნისიათ საქონელი მიაქვთ, მერე იძახიან გავკოტრდით არა გვაქვს რა, რაცა აქვთ იმასაც სხვების სახელზედ გადაიღებენ იტყვიან, ჩემი ცოლისა არის, დედი ჩემისა არის, მამი ჩემისა, ჩემი ძმისა, კიდევ – ამა და ამ ფლანისა, აძლევენ ტყუილ ვექსილებს, სხვა და სხვა წერილებს ნოტარიუსში დამტკიცებულებს, ამაში ფულის პატრონმა რა ქნას, რომ ფულები ეწვის, თქვენი შეუბრალებელი ვიყო თუ ზოგის ცოლმა, ათასი ლობიო, თუგინდ ათასი მსხვილი ბაკლა დათვალოს, რომ ანგარიში არ შეეშალოს, იმას ვინ მისცა იმდონი ფულები რატომ ამას არ კითხულობენ: როდესაც ვექსილს ართმევს, იმ დღეს ვექსილის

92 [სომხ.] – უფალო, შემინყალე.

პატრონს მართლა ჰქონდა თუ არა იმდონი ფულები საიდან? ამას რა ადვოკატი უნდა წმინდა საქმეა.

სისო. (პიჯვარს იწერს.)

ტერალორმია ტერალორმია⁹³ უფალო შემინყალე, შენი რა საქმეა სხვებისთუნ ლაპარაკობ.

ნონე.

მართალს ანბობს რა გინდა, მართლ მსაჯულება მაშინ გამოჩნდება, როდესაც მოსამართლე სიმართლით დაინახამს საქმეს, სიმართლით გამინჯავს, სიმართლით გაარჩევს და სიმართლით გარდასწყვეტს.

ჩინოვნიკი.

სწორეთ ბრძანებთ, ამათი საქმე დღეს თქვენ ხელშია, როგორც სიმართლით დამანახვებთ მეც ისე გავარჩევ.

ნონე. (კიდევ უნდა აგრძნობინოს.)

დაიხ თქვენმა მზემ, მე შესყიდულის ცრუ მონმებისა არა მნამს რა, ერთ მაგალით მოგახსენებ რადგან სიტყვამ მოიტანა.

ჩინოვნიკი.

ბრძანეთ კარგი იქნება სინამ მგლოვიარებიც დამშვიდდებიან.

ნონე.

ნასულ წლებში ჩვენში მოვიდა მინის მზომელი დადგა

⁹³ [სომხ.] – უფალო, შემინყალე.

ერთ სოფელში ოთხი თვე მეტი, სადაც სცხოვრებენ ასოცი მოსახლე აზნაურნი, სამღვდელონი და გლეხნი მამულების მე-პატრონენი, ისეთი მაცთური ენა ჰქონდა იმას მეტი აღარ შეიძლება, იმასა ჰყვანდა თავის დღე და ღამ განუშორებელი გადამწერალი, რომელიც იყო დათხოვნილი სამსახურიდამ, რომლისამე მიზეზისა გამო, მახლას, მიზეზი ღმერთმან უწყის იქნება ტანოდ ბეროლიც არის ფა-ვა-რიტ. მინის მზომელმა როგორც დაიწყო საქმე და გაათავა იმას ვერ ვიტყვი დაწვრილებით დრო ბევრი უნდა, ამასკი მოგახსენებ, რა ქნას თქვენისთანა პატიოსანმა მოსამართლემ როდესაც ხედამს საქმეს აქეთაც არის იქითაც, მაგრამ ენის მაცთურობით წესზედკი წაყვანილია; მაშინ რასაკვირველია დაჩაგრულმა მხარემ უნდა იდაოს და სდიოს უკან. აი ზოგი კაცი როგორ წაახდენს საქმეს და სხვა-საც სახელს წაუხდენს.

(სისოს ესწრაფება ზანდუკის გაღება, რომ თავის ვექსილი ჩაიგდოს ხელში ჩუმათ როგორმე და იტყვის.)

სისო.

იმან იდარდოს ვისიც საქმე წაუხდენია, ჩვენ ჩვენი საქმე გავაკეთოთ რისთვისაც მოვსულ ვართ, ეს მგლოვიარები ცოდონი არიან ჩვენ გვიყურებენ, ზანდუკი გავალოთ, ფული ვნახოთ, ვექსილებს, თამასუქებს, კუპჩებს, ზაკლადნო გირავნობას სულ ჩემის ხელით მოგართმევ.

ჩინოვნიკი.

კარგი იქნება გავალოთ ზანდუკი, რომ ჯერ სუყველა ცნობაში მოვიყვანოთ, მერე როგორც სურდესთ მგლოვიარებს ისე გაუყოთ, უნდოდესთ ჩვენის სინიდისით, თუ უნდათ კანონით ცოლსაც თავისი წილი მივცეთ.

ხანუმა.

მე მაგისი არა ვიცირა, ამ თვალზე დამდგარმა (აყრი-

ან ქოქოლას მულები რძალს.) იმისთვის ამოირჩია ჩინოვნიკი, რომ კანონზე გაიაროს, მე უფროსი და ვარ ყაზარასი, იმის დანარჩენი ქონება მომეტებული წილი ჩემია. (დააჯდება ზანდუკს.) ჯერ ჩემი წილი მითხარით რას მაძლევთ პირველი მემკვიდრე მე ვარ, მერე გააღეთ ზანდუკი. ცოლი რა მემკვიდრეა რომ წილს აძლევთ, იმან თავის მზითვევი წაიღოს უკანვე რაც მოუტანია.

სისო. (პიჯვარს იწერს.)

ტერალორმია,⁹⁴ ამუთე⁹⁵ სირცხვილია რას შვრები მაგას შენ ალაგს დაჯექ არ დაგვაცლი. (ჩურჩულით და ხვეწნით დასომს თავის ალაგს.)

მაქთაღინა. (დააჯდება ზანდუკს.)

მეც ჩემ წილს ვთხოულობ, უნცროსი და ვარ ყაზარასი ერთი დედმამის შვილები, ცოლს რა ხელი აქვს ყაზარას ფულებთან.

სისო. (პიჯვარს იწერს.)

ტერალორმია ტერალორმია უფალო შემინყალე, შენ წილს ვინ გართმევს არ დაიცდი. (ჩურჩულით და ხვეწნით იმასაც დასომს თავის ალაგს.)

ნონე. (წამოდგება სცენაზე პუბლიკისკენ.)

დაილოცოს გრანიცის ხალხი ევროპია, თქვენმა მზემ, რასაც მე ეხლა აქა ვხედავ, ეს ანბები ევროპიაში არსად მინახამს. ვაჭარი გახლავარ პაჩოტნი გრაჟდანი, პირველი მოქალაქე, მთელი ევროპია დამივლია, პარიჟში ლონდონშიაც, ვენაში ვიყავ ლეიბციხს, ვენეცია სხვაც ბევრი ევროპიის ქა-

94 [სომხ.] – უფალო, შემინყალე.

95 [სომხ.] – სირცხვილია.

ლაქები პარიჟი სხვა რამეა, იმისი მშვენიერება რა უნდა მოგახსენოთ, იმისი საზოგადო სასეირნო ბალი ყოვლით შემკობილი სწორეთ სამოთხეა, რომ შებრძანდეთ შიგ, გამოსვლა დაგავინყდებათ იმდონ მოსეირნე ხალხში რას არ ნახამთ, იქაური კაცი და ქალი, სუფთა კეკლუცათ ჩაცმულ დახურულნი, პირად ლამაზნი, ტანად კარგნი, მხიარულნი, მოთავაზე – ზრდილობიანნი, მსწავლულნი, მეცნიერნი, რომ ცაშიაცკი დადიან რას არ მოიგონებენ. ბალეტს ეტყვიან, სადაც მოთამაშე ახალგაზრდა ქალები სხვა და სხვა ფერად კისეის კაბებით მორთულენი მშვენიერად, ბევრ ნაირად ტანცაობენ, დახტიან, ფრინვენ, თითქოს ზეციდამ ფერიები მოჰფრინვენო, იმათი ნახვა, იმათი ალერსი, პროშტი ბებერს გააყმანვილებს.

ჩინოვნიკი. (ირონიით.)

გეტყობათ თქვენც გადახალისებულ ხართ იმათის ნახვით, რომ აგრე მოგწონთ.

ნონე. (თავმოწონებით.)

მახლას, მეტყობა განა? უნდა მოგახსენოთ, რომ პარიჟში ამ სოფლის სამოთხეც არის ჯოჯოხეთიც ერთი დიდი სახელი არის, რაც ქვეყანაზე კაცის ჭკუას უფიქრია და ხელებს გაუკეთებია სხვა და სხვა მაშინები სულ იმაში ნახამთ, წინ მოგეგებებიან სუფთათ ჩაცმულნი მოსამსახურები და ზრდილობიანათ გიჩვენებენ ყველას, მომართვენ და მაშინები დაინყებენ მუშაობას, ზოგი მდულარე წყლის ორთქლის ძალით მუშაობს, ზოგი ფეხით, ერთი საკვირველი რამ ვნახე, მეტის მეტი საკვირველი ნეტათუ ვის უფიქრნია. სამი მაშინა იყო გადაბმული, პირველში ჩადეს პურის ძნა, მაშინა დატრიალდა, ერთ ნიმუტს გამოვიდა იქიდან ხორბალი ცალკე, ბზე ცალკე, ის ხორბალი იმ მაშინამ გადასცა თავის თავათ მეორეს, ნიმუტს დავინახე იმაშიაც წმინდა ფქვილი, ის ფქვილი იმანაც მიანოდა მესამეს სულ ხუთ ნიმუტს არ გაუვლია ბოლოს მაშინაში გამოვიდა გამომცხვარი პური ისეთი როგორც ბულკი.

(სისოს კიდევ ესწრაფება ზანდუკის გაღება და იტყვის.)

სისო.

ეგ სუყველა ძალიან კარგია მაგრამ, ეს საქმე რჩება ზანდუკი გავალოთ, საქმე გავათაოთ.

ჩინოვნიკი.

თუ მგლოვიარები ნებას მოგვცემ[ენ], გავალოთ გავათაოთ.

ნონე.

მე როგორც ვხედავ მგლოვიარებს, სინამ ეგენი ამ ზანდუკს უყურებენ ამათი საქმე არ გათავდება.

ლალუა. (დააჯდება ზანდუკს.)

ჰო შენმა მზემ, ამ ზანდუკში ჩემი ცხონებული ქრმის მოგება ფულია, ყაზარას სულია, მაგათ რა საქმე აქვთ, რომ ამბობენ ყაზარას დები ვართ იმის მოგება სულ ჩვენიაო, იმისი მემკვიდრე ჩვენა ვართო. მაგათ ოცდაათი წელიწადია დათხოვილან მზითევი წაულიათ, ერთხელაც აღარ მოსულან ახლა დები მემკვიდრე? (აყრის ქოქოლას მულებს.) თვალეზიკი დაგიდგათ ყაზარას მემკვიდრებო, დედენ ტანნე,⁹⁶ დედა თქვენი შინ არის ყურში უჩურჩულეთ რომ ეს ზანდუკი თქვენი იყოს, ვინ დაგანებებს, ყაზარა ჩემი გვირგვინის ქმარი იყო, იმისი ქონება ჩემია თქვენ რა ხელი გაქვთ, ყაზარას ფული სული უნდა ჩემ ქვეშ იყოს კარგათ შეიტყეთ.....

სისო. (პიჯვარს იწერს.)

96 [სომხ.] – ეშმაკმა წაგიღოს.

ტერალორმია ტერალორმია⁹⁷ უფალო შემინყაღე, მაგას რას ჩასდხარ ადექი შენ ალაგს დაჯექ. (ლალუა არა დგება.)

ჩინოვნიკი. (ნამოდგება აიღებს ქუდს.)

მე აღარ შემიძლიან მოვითმინო მშვიდობით.

ნონე.

გთხოვთ უმორჩილესად ნუ ნაბრძანდებით მცირეს ხანს კიდევ მოითმინეთ, ამათ სიტყვებს სანყენათ ნუ მიიღებთ, მნუხარე ადამიანი ბევრს რასმე იტყვის.

ჩინოვნიკი.

აღარ შეიძლება ჩემი აქ ყოფნა, ნურას უკაცრაოთ.

სისო.

მაშ ეს საქმე გადავლოთ მერე იყოს?

ჩინოვნიკი.

როგორც გსურდესთ, ზოგი სამჯერაც გადაზდებს სისხ-ლიც მოხდება, თქვენ ერთხელ გადადეთ რა იქნება? (დაუკრამს თავს გავა.)

სისო.

ახარ დალოცვილო ლალო, გითხარ თუ ჩინოვნიკი რა შენი საქმეა, ჩვენ ვაჭრები ვართ, შენც ვაჭარი მოიყვანე მეთქი, მაგან რა იცის ჩვენი ანგარიშები, ეგ ერთი ფიქრიანი ვინმეა, მაგის გული ამ ამბებს ვერ აიტანდა, ჩინოვნიკი სუფთა ნაზია, ნონე მირონიჩ, მაგის ბიძას ხომ კარგათ იცნობ ჩვენი ემე რომ

97 [სომხ.] – უფალო, შემინყაღე.

იყო?

ნონე.

ვინ ემე რას ანობ?

სისო.

ჩვენი ემე ვა! გოროდნიჩი რომ იყო მეთქი დაგავინყდა? კბილები რომ პრაზნიკის დარაბას⁹⁸ უგავს იბერება ინდოურივით.

ნონე.

ისა? ღმერთმა მთხოვოს იმის თავი, თუ არ მივცე ძალათ წამართოს, ის ისეთი კაცია აღდგომას რომ წითელი კვერცხი მიულოცო – უთხრა თუ „ქრისტე აღდგა“, იმას ეგონება მასხარათ მიგდებსო გაფხუკიანდება.

ლალუა.

გენაცვალეთ მე რა ვთქვი რომ მაგანაც გაფხუკიანდა წავიდა, მაშ ნუ ვიტყვი თუ ჩემი ცხონებული ყაზარას მოგება ფული, სული ჩემ ქვეშ იყოს? მე ამ ზანდუკს არავის დავანებებ ყაზარას უფასო ამანათია.

ნონე.

რა არის, რომ ხან ერთი შესკუბდებით მაგ ზანდუკზე, ხან მეორე – ხან მესამე, თითქოს აკრუფუშას თამაშობდეთ, ჩვენკი აღარ დაგვაცალეთ საქმე გაგვეთავებინა.

სისო.

⁹⁸ პრაზნიკის დარაბა ნიშნავს კბილებ ჩაცვივნულს, დღესასწაულს დღეში რომ დაკეტილი დუქნებს ზოგან თითო დარაბა აქვს გამოყრილი ღია (ავტორის შენიშვნა. ქ. გ.).

დალოცვილო თქვენც გააჭიანურეთ გრანიცის ანბები პტყელ პტყელად ევროპია, რა დროსი იყო, განა მაგან არ იცოდა წიგნებით თუ თვალით არ უნახამს იქ რაც ამბებია, მაგრამ, მაგან რომ კანონი თქვა, მე მაშინ ნეკზედ ვიკბინე, ჩემ გულში ვთქვი ამ საქმეს ეს უთუოდ სხვა ნაირად წაიყვანს მეთქი, მაგას აგრეკი ნუ უყურებთ ქვეყანა აიკლო, ჯერ ამ ქვეყანას უშოვნია ორი ათასი თუმანი, ბაქოში უფრო მეტიც, რამდენის ცოდოა მაგის კისერზე, თქვენ ნახამთ მაგის ბოლო რა იყოს, ამბობენ ცის ვალი დედამინას არ შერჩება, დედამინისა ცასაო, არც მაგას შერჩება იმდონი უსამართლობა.

გამოსვლა 2.

შემოვლენ კვარტალნი და დესეტნიკები, ამ დროს ყველანი შეხედვენ ერთმანეთს განცვიფრებით და გაშტერდებიან.

იგინივე, კვარტალნი და დესეტნიკები.

კვარტალნი.

ყაზარას ზანდუკი სად არის? უნდა წავილო.

სუყველანი.

ვა! რა ამბავია რომ მიგაქვს?!!

კვარტალნი.

იმის ქონება სულ ღვედლებს-ბერებს უნდა ჩავაბარო ბრძანება მაქვს ანდერძი გამოჩნდა.

მგლოვიარები.

ღვედელმა აკი წაილო იმის კოლოპურტი: პალტო, ქუდი, კოლოშები კიდეც სხვა რამეები, ამ ზანდუკთან ვის რა ხელი აქვს.

კვარტალნი.

მე ბძანება უნდა შევასრულო ჩემი ნაჩაღნიკისა, დესეტნიკებო აბა ასწიეთ ამ ზანდუკს გაიტანეთ, ეს ქალი გადმოაბრძანეთ წყნარა არა ატკინოთ რა.

(ხანუმა და მაქთაღინაც დაასხდებიან ზანდუკს არ ანებებენ დესეტნიკებს. სისო გაიხმობს ცალკე კვარტალნის და ეხვეწება.)

სისო.

თქვენი ჭირიმე თქვენო კეთიღშობიღებავ, ათ თუმანს მოგართმევ ზანდუკი გავაღოთ, შიგ ჩემი ათასი თუმნის ვექსიღია ჩუმათ ამოვიღო იმას სხვის ხელში ნუ ჩააგდებ.

კვარტალნი.

როგორ შეიძღება ამდენ ხაღხში, არა არ იქნება ტყუიღათ მეხვეწები.

სისო.

გეთაყვა თქვენო კეთიღშობიღებავ ოც თუმანს მოგართმევ ნუ დამღუპამ ჩუმათ ამოვიღებ.

კვარტალნი.

მე ქრთამებს არ ვიღებ ჩიმუზი ხომ იცი. (მიბრუნდება ჯიბეს მიუმვერს.)

სისო. (პუბღიკისკენ.)

არა მამა უცხონდება, არ აიღებს, ჩიმუზიო, ჯიბუზდო.
(ჩაუღებს სერთუკის ჯიბეში.)

კვარტალნი. (მოუბრუნდება.)

კარგი კარგი, ეს დედაკაცები მამამორე გავიტანო ზან-
დუკი, მაგას მოვახერხებ როგორც გინდა.

(სისო მგლოვიარებს ეხვეწება ზანდუკი დაანებონ,
კვარტალნი ფულებს ჯიბიდან უბეში ჩაიღებს და განცვიფრე-
ბული იტყვის.)

კვარტალნი.

ცოცხალს ვერას გამოვრჩი იმ ნანყმენდილს, რას მოვი-
ფიქრებდი რომ კვდრისაგან მერგებოდა ამდენი ფულები!

სისო. (მგლოვიარებს.)

თქვენ ნუ გეშინიანთ დაესხენით წაიღონ, უჩემოთ ვის
შეუძლიან გააღოს ჩემი ბეჭდით დაბეჭდილია, მეც თან ნავალ,
არ დაიკარგება.

ნონე. (მგლოვიარებს.)

თქვენ ხათრი ჯამი იყავით არ დაგეკარგებათ, ვინ
მონინდომებს თქვენ საცოდაობას დაესხენით წაიღონ დაანებეთ
ძალა არ შეგიძლიანთ, ჩათრევას ჩაყოლა სჯობიანო.

(სისო და ნონე მგლოვიარებს იჭერენ, იმათ წივილ
კივილში კვარტალნიც მიეშველება დესეტნიკებს, გაიტანენ
ზანდუკს, სისო თან გაჰყვება და მგლოვიარები დაინყებენ
ტირილს მოთქმით.)

მგლოვიარები.

ახლაკი უნდა ვიტიროთ ჰოო...
სავსე ზანდუკი ვიგლოვოთ ჰოო...
ის იყო ჩვენი იმედი
აი ახალი დარდი ჰოო...

გენაცვალეთ ამას როგორ ვიფიქრებდით,
თუ ყაზარა თავის ქონებას სხვას აჩუქებდა ჰოო...

ნონე.

მოითმინეთ იქნება ანდერძი ფალშივი იყოს, განა არ
აკეთებენ ტყუილს.

მგლოვიარები.

არა გენაცვალეებით,
ყაზარა, რომ თავისთვინ არას ხარჯამდა
ჩვენთვინ რას გაუშვებდა ჰოო...

გამოსვლა 3.

სისო შემოვარდება ქაქანით დაღალული და
შენუხებული.)

იგინივე და სისო.

სისო.

ვაიმე, ვაიმე
ვაიმე ჩემო ფულებო
უბრალოთ დაკარგულებო.
ტარავ⁹⁹ წაიღეს.
ვაიმე ჩემო ვექსილო,
სხვის ხელში ჩავარდნილო.

99 [სომხ.] – წაიღეს.

(ყველანი განცვიფრებულები შესცქერიან სისოს და იძახიან ეს რა ამბავია.)

სისო. (პუბლიკისკენ.)

ვაიმე რა ფუჭათ მივეცი ქრთამი კვარტალნის.
ოცი თუმანიც დავკარგე, ვექსილიც ახლა რალა მემ-
ველება.

ნაილეს ტარავ.

ვაიმე ჩემო ვექსილო,
სხვის ხელში ჩავარდნილო.

მგლოვიარები.

ქა! რაამბავია?

ვის ხელში ჩააგდე ყაზარას ზანდუკი?
იმისი ფულები?

სისო.

ბერებმა ნაილეს იმის ქონება
თქვენის ცოდვითა ის არ ცხონდება.
ყაზარა განა კაცი ყოფილა?
ემმაკის მუშა იყო,
ემმაკის მუშა, ღმერთმა დაფუშა.

მგლოვიარები მოუმატებენ წივილ კივილს, დაინყებენ თავში ცემას იტყვიან ვუი ვუის, ნონე გაიპარება, სისო გულ ხელ დაკრეფილი დადის და ბოდავს ათასი თუმნის ვექსილს და ოცი თუმნის უქმათ დაკარგვას. –

ფარდაც დაეშვება.

დასრულდა.

დიმიტრი მელვინეთხუცესოვი.